

ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 85, Aralık 2018, s. 435-445

Yayın Geliř Tarihi / Article Arrival Date

28.11.2018

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date

26.12.2018

Arř. Gör. Kayhan BOZGÜN

Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği A. B. D.
kayhanbozgun@gmail.com

Arř. Gör. Murat BAŞGÜL

Amasya Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı
muratbasgul60@gmail.com

AKADEMİK AZİM ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Öz

Bu çalışmanın amacı, ilkokul ve ortaokul öğrencileri için Rojas, Reser, Usher ve Toland (2012) tarafından geliştirilen Akademik Azim Ölçeğini Türkçeye uyarlayarak, geçerlik ve güvenirlik çalışmalarını yapmaktır. Çalışmanın örneklem grubu 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde, Güneydoğu Anadolu bölgesine bağlı bir il merkezindeki bir ilkokul ve iki ortaokulda öğrenim gören 149 öğrenciden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlik çalışmalarında; yapı geçerliği Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile; ölçüt bağıntılı geçerliği ise Telef (2016) tarafından uyarlaması yapılan Okulda Pozitif Yaşantılar Ölçeği ile test edilmiştir. Araştırma sonuçları, ölçeğin Türkçe formunun faktör yük değerlerinin orta ve yüksek düzeyde; hata varyanslarının beklenen değer aralıklarında ve t-değerlerinin de anlamlı oldukları görülmüştür. Ayrıca, uyum indeksi değerlerinin kabul edilebilir ve mükemmel değer aralıklarında olduğu bulunmuştur. Akademik Azim Ölçeği toplam puanı ve Okulda Pozitif Yaşantılar Ölçeği toplam puanı ve alt boyutları arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenerek ölçüt geçerliğinin sağlandığı belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirlik analizi için Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı ile hesaplanarak .84 olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Akademik Azim ölçeği Türkçe formunun ilkokul ve ortaokul öğrencilerinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Bu ölçek

kullanılarak öğrencilerin akademik azim becerilerini ölçmeye ve farklı değişkenlerle ilişkisinin incelenmesine yönelik çalışmalar yürütülebilir.

Anahtar kelimeler: Azim, ilkokul öğrencileri, ortaokul öğrencileri, doğrulayıcı faktör analizi, Türkiye.

ADAPTATION of ACADEMIC GRIT SCALE to TURKISH: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Abstract

The aim of this study was to adapt of the Academic Grit Scale developed by Rojas, Reser, Usher and Toland (2012) to Turkish language by making the validity and reliability studies for upper elementary and middle school students. Participants of the study consisted of 149 students in one elementary and two middle schools in the fall term of 2018-2019 academic year in a province center of Southeast Anatolia Region. In the validity of the scale; construct validity was tested with confirmatory factor analysis (DFA); the criterion validity was tested with Positive Experiences at School Scale adapted by Telef (2016). In the findings of the Turkish version of the scale, the factor loadings were moderate and high; the error variances were in the expected ranges and all t-values were significant. In addition, the goodness of fit index values were determined as acceptable to excellent ranges. It was seen that there was a positive and moderate significant relationship between the total score of the Academic Grit Scale and the total score and sub-dimensions of the Positive Experiences at School Scale. For the reliability analysis of the scale, Cronbach alpha internal consistency coefficient was calculated as .84 . As a result, it can be said that the Turkish version of Academic Grit Scale is a valid and reliable instrument. By using this scale, future studies can be conducted to measure the students' academic grit ability and to examine their relationship with different variables.

Keywords:Grit, elementary school students, middle school students, confirmatory factor analysis, Turkey.

Giriş

Başarıya ulaşmak için bireyin sahip olması gereken özellikler yıllardır araştırmacıların ilgi duyduğu konulardan biri olmuştur. Son yıllarda yapılan çalışmalar akademik azim becerisinin bu özellikler arasında olduğunu ortaya koymaktadır (Duckworth, Peterson, Matthews ve Kelly, 2007; Duckworth ve Quinn, 2009; Sturman ve Zappala-Piemme, 2017). Duckworth ve diğerleri (2007) aynı zeka seviyesine sahip iki bireyden azimli olanın başarıya daha yakın olduğunu; ayrıca azim ve akademik başarı arasında önemli bir ilişki olduğunu ifade etmektedir.

Azim ulaşılması nispeten daha zor ve uzun vadeli olan hedeflere ulaşmaya çalışırken karşılaşılan tüm zorluklara rağmen yılmazlığı ve ilgiyi kaybetmeme olarak tanımlanmaktadır (aktaran Sarıçam, Çelik ve Oğuz, 2016). Ayrıca, azimli olmayan bireyler hayal kırıklıkları veya başarısızlık karşısında azimli bireylerle karşılaştırıldığında daha çabuk pes etme eğiliminde iken; azimli bireyler yönlerini değiştirmeden hedefe doğru ilerlemeye devam ederek başarılı olma ihtimallerinin daha yüksek olduğu bilinmektedir (Duckworth ve diğerleri, 2007). Bu nedenle azim başarı için olmazsa olmaz bir değişken olarak tanımlanmaktadır. Literatür

incelendiğinde azimin; öz-yeterlik, öz-düzenleme (Rojas ve diğerleri, 2012), öz-kontrol (Duckworth ve diğerleri, 2007), depresyon, anksiyete ve stres (Özhan ve Boyacı, 2018) gibi insan ruh sağlığını etkileyebilecek bir dizi değişkenle ilişkili olduğu ortaya konulmuştur. Bireyin başarıya ulaşması ve bu doğrultuda hedeflerini gerçekleştirmesinde önemli bir rol oynayan akademik azim ile ilgili ölçme araçları da bulunmaktadır. Ülkemizde, ilgili alan yazını incelendiğinde, yetişkinler için kısa formlu bir azim ölçeği (Sarıçam ve diğerleri, 2016) ve sebat olarak isimlendirilen bir alt boyutu bulunan Okulda Pozitif Yaşantılar Ölçeği (Telef, 2016) bulunmaktadır. Alan yazının incelenmesi sonucunda, ilkokul ve ortaokul öğrencilerine yönelik Türkçe formlu bir azim ölçeğinin olmadığı belirlenmiştir. İlkokul ve ortaokul öğrencilerine için akademik azim düzeylerini ölçen bir ölçek bulunmaması ve azim ile ilgili Türkçe formulu ölçeklerin literatürde sınırlı olması (Sarıçam ve diğerleri, 2016; Telef, 2016) bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde bir motivasyon kaynağı olmuştur.

Duckworth ve diğerleri (2007) 12 maddelik iki boyutlu “Azim Ölçeği”ni geliştirerek literatüre kazandırmıştır. Daha sonra Duckworth ve Quinn (2009) tarafından bu ölçeğin 8 maddelik daha kısa bir formu geliştirilmiştir. Bu konuda öncü olan Duckworth ve diğerlerinin (2007) çalışmasından sonra birçok araştırmacı bu ölçeklerden esinlenerek farklı azim ölçekleri geliştirmiştir. Sturman ve Zappala-Piemme (2017) tarafından geliştirilen “Yetişkinler ve Çocuklar İçin Azim Ölçeği” bunlardan biridir. Bu ölçeğin Duckworth ve diğerlerinin (2007) geliştirdikleri ölçekten en önemli farkı hem yetişkinlere hem de çocuklara hitap etmesi; aynı zamanda 12 maddeden oluşan tek boyutlu bir ölçek olarak geliştirilmiş olmasıdır. Alan yazınında geliştirilen başka bir ölçekte, Datu, Yuen ve Chen (2017) tarafından Filipinli lisans öğrencilerine yönelik geliştirilen Azim Ölçeği üç boyutlu yapısıyla diğer ölçeklerden farklılık göstermektedir. Rojas ve diğerleri (2012) tarafından ortaokul öğrencilerine yönelik geliştirilen azim ölçeği de 10 madde ve tek boyutlu olarak literatürde yerini almıştır.

Bu çalışmada Rojas ve diğerleri (2012) tarafından geliştirilen akademik azim ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması ve böylece Türkçe literatüre bu konuda katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, ilkokul ve ortaokulda öğrenim gören öğrencilerden oluşan bir örnekleme bu ölçeğin geçerlik ve güvenirlilik çalışması gerçekleştirilmiştir.

Yöntem

Bu bölümde, çalışmada yer alan örneklem grubu, kullanılan veri toplama araçları ve uyarlaması yapılan ölçeğin çeviri süreci ile ilgili işlemler yer almaktadır.

Çalışma Grubu

Çalışma için katılımcılardan toplanan veriler 169 olmasına rağmen Akademik Azim Ölçeğinde bulunan ters maddeleri de normal maddeler gibi cevaplayıp tüm on maddeyi aynı derecede işaretleyen 20 katılımcının veri seti çıkarılmıştır. Çalışma kalan 149 örnekleme üzerinden yürütülmüştür. Uygun örnekleme yoluyla seçilen, ilkokul dördüncü sınıf ve ortaokul öğrencilerinden oluşan örneklem grubunda 4. sınıflardan 42 (%28.2); 5. sınıflardan 26 (%17.4); 6. sınıflardan 29 (%19.5); 7. sınıflardan 31 (%20.8); 8. sınıflardan 21 (%14.1) öğrenci olmak üzere toplamda 149 öğrenci bulunmaktadır. Ölçüt ve yapı geçerliliği aynı örneklem üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin 76’sını kızlar (%51); 73’ünü erkekler (%49) oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş aralığı 9 ile 15 arasında dağılım göstermektedir (*Ort*: 11.30; *Ss*: 1.36).

Veri Toplama Araçları

Akademik Azim ölçeği: İlkokul dördüncü sınıf ve ortaokul öğrencilerinin akademik azim düzeylerini belirleyebilmek amacıyla Rojas ve diğerleri (2012) tarafından geliştirilen ölçek, 10 madde ve tek boyuttan oluşan bir yapıya sahiptir. Ölçekte 1 ve 9 numaralı maddeler ters olarak kodlanmaktadır. Ayrıca, 1. madde, 8. maddenin kontrol maddesi olarak ölçekte yer almaktadır. Yani ters olarak kodlamadan önce 1. maddeye “5-kesinlikle katılıyorum” cevabını veren bir katılımcı 8. maddeye de “5-kesinlikle katılıyorum” cevabını vermişse ölçeği okumadığı anlaşılabilir ve bu nedenle veri setinden çıkarılabilir. Ölçeğin geliştirme aşamasında 1 ve 9 nolu maddeler ikinci bir faktör altında yer almıştır. Ancak iki faktör arasında beklenen değer aralığının çok üstünde bir özdeğer katsayısı çıktığı için araştırmacılar ölçeği tek faktör olarak değerlendirmiştir (Rojas ve diğerleri, 2012). Ölçekte “kesinlikle katılmıyorum”, “katılmıyorum”, “kararsızım”, “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum”dan oluşan beşli likert tipi bir derecelendirmeye kullanılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 10 en yüksek puan 50’dir. Alınan düşük puan öğrencinin akademik azim düzeylerinin düşük; alınan yüksek puan ise öğrencinin yüksek düzeyde akademik azime sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin orijinal formunda hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .85 iken, bu çalışmada ölçeğin Türkçe formu için .84 olarak hesaplanmıştır.

Okulda Pozitif Yaşantılar Ölçeği: Furlong, You, Renshaw, Smith ve O’Malley (2014) tarafından geliştirilen ve Telef (2016) tarafından uyarlanan ölçek, ilkökul dördüncü sınıf ile ortaokul öğrencileri grubunun okuldaki pozitif yaşantı ve iyi oluş düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçekte minnettarlık (4 madde), yaşam coşkusu (3 madde), iyimserlik (4 madde) ve sebat (3 madde) olmak üzere dört alt boyut ve toplamda 14 maddeden bulunmaktadır. Ölçek beşli likert tipinde bir ölçek olup, ölçeğin toplam puanı olarak alınabilecek en düşük puan 14; en yüksek puan ise 70’tir. Alt boyutlara göre alınabilecek en düşük-en yüksek puan dağılımı şöyledir: minnettarlık (4-20 puan); yaşam coşkusu (3-15 puan); iyimserlik (4-20 puan) ve sebat (3-15 puan). Ölçekten alınan puan yükseldikçe öğrencinin okulda pozitif yaşantı ve iyi oluş düzeyinin yüksek olduğu ifade edilmektedir. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .94 olarak hesaplanmıştır.

İşlem

Ölçeğin Türkçeye uyarlanma sürecinde öncelikle ölçeği geliştiren yazarlarla e-posta aracılığıyla iletişim kurulmuş ve gerekli izin alınmıştır. Ölçek ilk olarak, alanında uzman ve Türkçe ve İngilizce diline hakim üç araştırmacı tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Daha sonra geri çevirme yöntemiyle kaynak dile çeviri yapılmıştır (Brislin, 1970). Araştırmacılar tarafından çeviriler düzenlenip ortak bir çeviri metni oluşturularak Türkçe-İngilizce çevirilerin karşılaştırması yapılmıştır. Ölçek aynı zamanda rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünden bir öğretim elemanı tarafından ölçekteki ifadelerin anlaşılabilirliğini ve örneklem grubuna uygun kavram yapıları bakımından değerlendirmiştir. Türkçe dil uzmanından da ayrıca görüşler alınmıştır. Ölçeğin, İngilizcesi’ndeki bazı maddelerde yer alan “thing” ifadesi Türkçe kültüründe çok farklı anlamlarda kullanıldığı için bu ifadeler “ödev” olarak çevrilmiştir. Ölçek akademik azim konusu ile ilgili olduğu için bu kelimelerin diğer maddelerdeki ifadelerle göre bütünsel açıdan değerlendirmesi yapıldığında da ödev olarak kullanımının daha uygun olacağı düşünülmüştür. Bu aşamadan sonra, üç ilkökul öğrencisine ve üç ortaokul öğrencisine ön

uygulama yapılmış ve anlaşılmayan bir maddenin olmadığı görülmüştür. Bu pilot çalışma sonucunda öneriler ve geribildirimler sonucunda ölçek formuna nihai şekli verilmiştir.

Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Verilerin analizinde yapı geçerliğinin incelenmesinde kullanılan Doğrulayıcı Faktör Analizinin (DFA) gerçekleştirildiği LISREL; betimsel istatistikler, ölçüt bağıntılı geçerlik ve güvenirlik analizleri için SPSS paket programları kullanılmıştır. Orijinal çalışmada tek boyutlu bir yapı olması gerektiği belirtilen akademik azim için bu nedenle açımlayıcı faktör analizi kullanılmamış olup sadece belli bir yapının doğrulanmasında kullanılan DFA gerçekleştirilmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2007). DFA’da incelenen uyum indeksleri sırasıyla χ^2 /sd (düzeltilmiş ki-kare), RMSEA (Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü), CFI (Karşılaştırmalı Uyum indeksi), IFI (Artan Uyum İndeksi), GFI (Uyum İyiliği İndeksi), AGFI (Ayarlanmış Uyum İyiliği İndeksi), NFI (Normlandırılmış Uyum İndeksi) ve SRMR (Standartlaştırılmış Hata Kareler Ortalaması Karekökü)’dür (Çerezci, 2010; Şahin, 2018).

Bulgular

Bu bölüm, Akademik Azim Ölçeği Türkçe formunun yapı geçerliği ve ölçüt geçerliğinden oluşan geçerlik çalışmaları ve güvenirlik analizlerine yönelik bulguları kapsamaktadır.

Akademik Azim Ölçeği Yapı Geçerliği

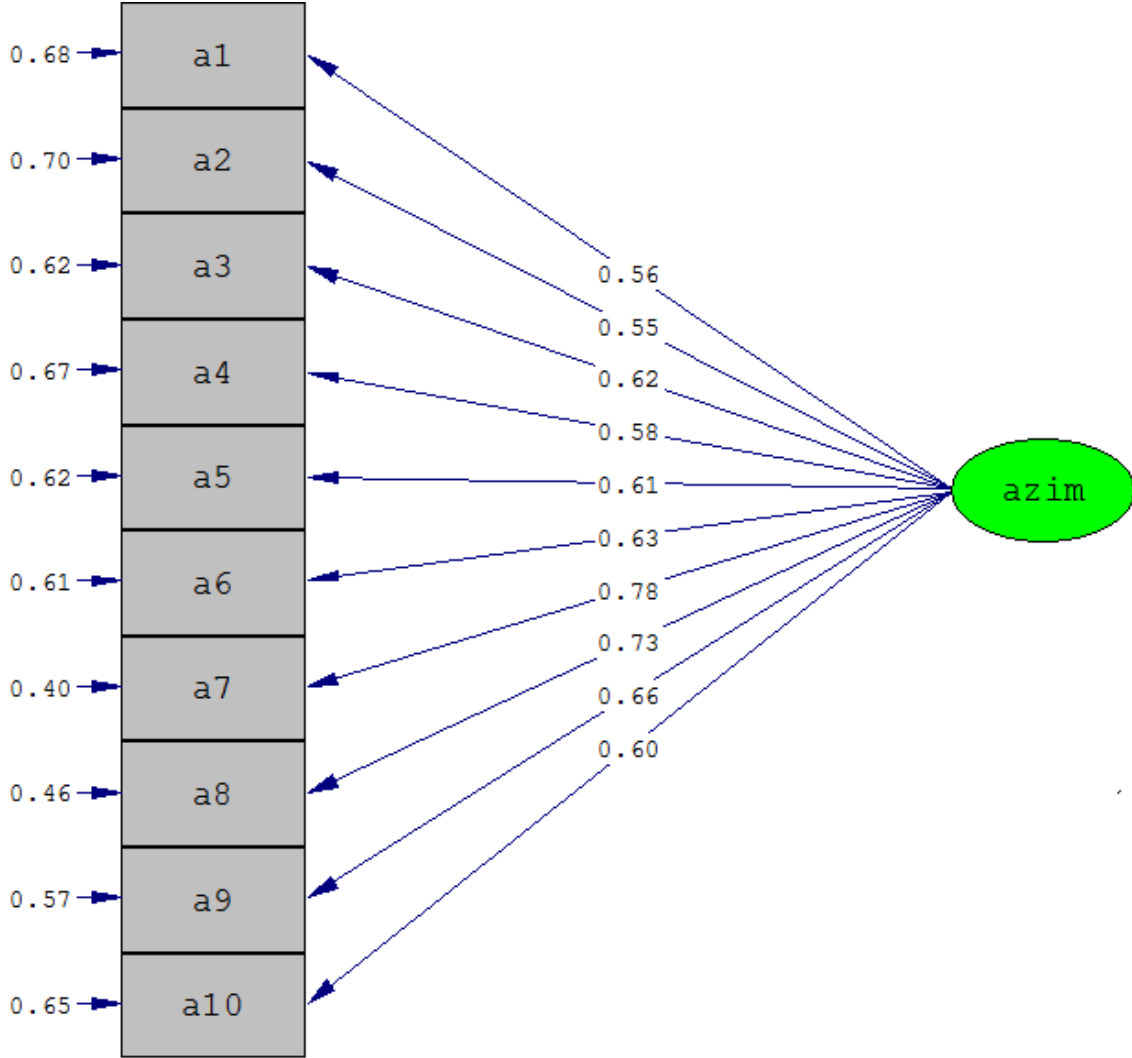
Akademik Azim Ölçeğinin orijinal formunda yer alan 10 maddenin ve Rojas ve diğerleri (2012) tarafından önerilen tek faktörlü yapının Türkiye’deki ilkökul ve ortaokul öğrencilerinde benzer olup olmadığını test etmek amacıyla gerçekleştirilen DFA sonuçları Tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1. Akademik Azim Ölçeği için DFA Bulguları

Uyum İndeksleri	Kabul Edilebilir Uyum Ölçütleri	Mükemmel Uyum Ölçütleri	Bu çalışmadaki DFA Uyum İndeksi Değerleri
χ^2 /sd	$2 < \chi^2 /sd < 5$	$\chi^2 /sd \leq 2$	1.43
RMSEA	$.06 < RMSEA < .10$	$RMSEA \leq .05$.054
CFI	$.90 < CFI < .95$	$CFI \geq .95$.98
IFI	$.90 < IFI < .95$	$IFI \geq .95$.99
GFI	$.90 < GFI < .95$	$GFI \geq .95$.94
AGFI	$.90 < AGFI < .95$	$AGFI \geq .95$.90
NFI	$.90 < NFI < .95$	$NFI \geq .95$.95
SRMR	$.06 < SRMR < .10$	$SRMR \leq .05$.047

Tablo 1’deki sonuçlara göre, Akademik Azim Ölçeği için gerçekleştirilen DFA analizi bulguları, ölçeğin uyum indeksi değerlerinin kabul edilebilir ve mükemmel düzeylerde

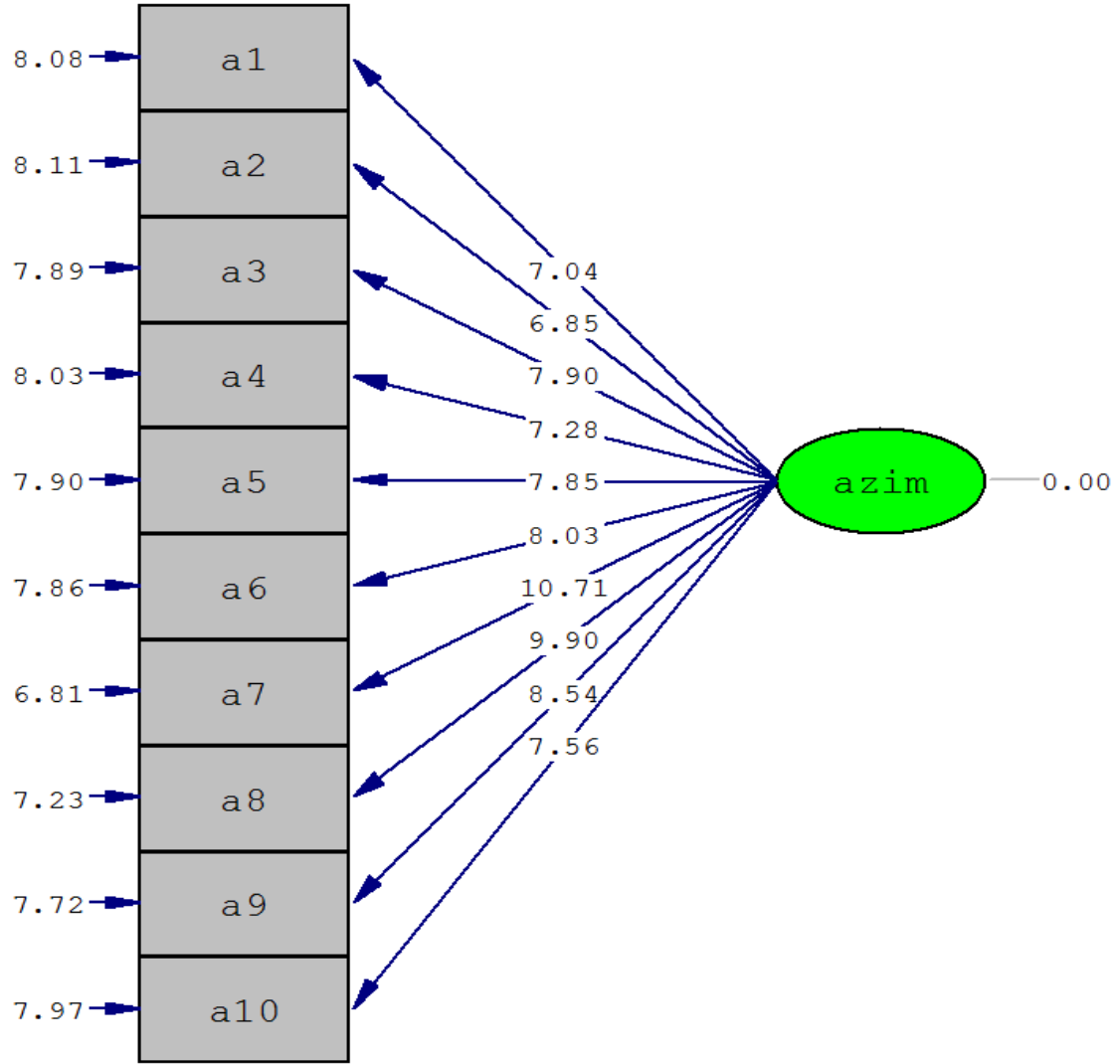
değiştiğini göstermektedir (Hooper, Coughlan ve Mullen, 2008; Hu ve Bentler, 1999; Kline, 2011; Tabachnick ve Fidell, 2007). Gerçekleştirilen DFA sonucunda elde edilen standardize edilmiş madde faktör yük değerleri ve hata varyansları Şekil 1’de görülmektedir:

Chi-Square=50.08, df=35, P-value=0.04737, RMSEA=0.054

Şekil 1. Akademik Azim Ölçeği DFA Analizi Sonuçları

Şekil 1’de görüldüğü gibi, Akademik Azim Ölçeği Türkçe formuna ait faktör yük değerlerinin orta ve yüksek düzeyde, hata varyanslarının beklenen değer aralıklarında olduğunu göstermektedir (Çokluk ve diğerleri, 2010). Ölçeğin faktör yüklerine ait standardize edilmiş parametre değerleri .55 ile .78 arasında değişmektedir.

Chi-Square=50.08, df=35, P-value=0.04737, RMSEA=0.054

Şekil 2. Akademik Azim Ölçeği DFA Analizi t-değerleri

Şekil 2’de görüldüğü gibi, Akademik Azim Ölçeği’ndeki maddelere ait t-değerlerinin 6.85 ile 10.71 arasında dağılım gösterdiği ve anlamlı oldukları belirlenmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin uyum indeksi değerleri ve t-değerleri birlikte göz önünde bulundurulduğunda, Akademik Azim Ölçeği Türkçe Formunun orijinal formundakine benzer şekilde 10 maddeden ve tek boyuttan oluşan bir ölçek olduğu doğrulanmaktadır.

Ölçüt geçerlik

Akademik Azim Ölçeğinin ölçüt geçerliğini test etmek amacıyla ise Pozitif Yaşantılar Ölçeğinin, “minnettarlık, yaşam coşkusu, iyimserlik ve sebat” alt boyutları ve toplam puanları arasındaki ilişki Pearson Korelasyon analizi aracılığıyla incelenmiştir. Gerçekleştirilen analiz sonuçları Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Betimsel İstatistikler ve Değişkenler Arasındaki Korelasyon Değerleri

	Ort	ss	1	2	3	4	5
1. Akademik Azim Top.	43.52	5.96					
2. Pozitif Yaşant. Top	62.65	8.63	.41				
3. Minnettarlık	14.09	1.87	.38	.91			
4. Yaşam coşkusu	17.39	2.27	.31	.81	.63		
5. İyimserlik	13.14	2.62	.37	.90	.77	.60	
6. Sebat	18.03	2.84	.39	.96	.89	.70	.83

Not: Tüm korelasyon değerleri .01 düzeyindedir ($p<.01^{**}$).

Tablo 2’de görüldüğü gibi Akademik Azim Ölçeği toplam puanı ile Pozitif Yaşantılar Ölçeği toplam puanı ($r=.41, p<.01$) ve pozitif yaşantılar ölçeğinin minnettarlık ($r=.38, p<.01$), yaşam coşkusu ($r=.31, p<.01$), iyimserlik ($r=.37, p<.01$) ve sebat ($r=.39, p<.01$) alt boyutları arasındaki ilişkinin pozitif ve orta düzeyde anlamlı olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, bu bulgular Akademik Azim Ölçeğinin ölçüt geçerliğini destekler niteliktedir.

Güvenirlik Analizleri

Bu çalışmada kullanılan Akademik Azim Ölçeğinin geçerliği sağlandıktan sonra güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach alfa hesaplanmıştır. Elde edilen bulgularda Akademik Azim Ölçeği Türkçe formunun Cronbach alfa katsayısı .84 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin orijinal formunda hesaplanan bu katsayının .85 olduğu görülerek ölçeğin Türkçe formuna çok yakın düzeyde bir güvenilirlik katsayısına sahip olduğu söylenebilir (Rojas ve diğerleri, 2012). Genel bir kural olarak, Cronbach alfa değerinin .70’ten yüksek olması ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2012). Madde analizi açısından güvenilirlik analizi için ölçekte yer alan 10 madde için düzeltilmiş madde toplam korelasyonları incelenerek sonuçları Tablo 3’te verilmiştir:

Tablo 3. Akademik Azim Ölçeği için düzeltilmiş madde toplam korelasyonları

Madde No	Madde Toplam Korelasyonları
1	.44
2	.65
3	.63
4	.53
5	.63
6	.55
7	.44
8	.55
9	.41
10	.56

Tablo 3'te görüldüğü gibi, Akademik Azim Ölçeğinin düzeltilmiş madde korelasyonlarının .41 ile .65 aralığında dağıldığı belirlenmiştir. Büyüköztürk (2012), madde toplam korelasyonlarının .30'dan yüksek olmasının, ölçekteki maddelerin bireyleri ayırt etmede belirleyici olduğunu ve yüksek iç tutarlılık gösterdiğini belirtmektedir. Bu çalışmadaki Akademik Azim ölçeği düzeltilmiş madde toplam korelasyon değerlerinin yüksek olması da ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabilmesinin bir diğer bulgusudur.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, Rojas ve diğerlerinin (2012) geliştirmiş oldukları Akademik Azim Ölçeğini Türkçeye uyarlayarak, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Ölçeğin geçerlik çalışması kapsamında yapı geçerliği, DFA analiziyle test edilerek t-değerlerinin anlamlı, faktör yük değerlerinin orta ve yüksek düzeyde değiştiği, hata varyanslarının ise beklenen değer aralıklarında olduğu (Çokluk ve diğerleri, 2010) belirlenmiştir. DFA analizinin uyum indeksi değerlerinin, kabul edilebilir ve mükemmel düzeyde değişen değerlere sahip olduğu tespit edilmiştir. Ölçüt bağımlı geçerlik için, Telef (2016) tarafından uyarlanması yapılan Okulda Pozitif Yaşantılar Ölçeği kullanılarak, iki ölçeğin toplam puanı ve alt boyutlar arasındaki ilişkinin pozitif ve orta düzeyde anlamlı olduğu görülmüştür. Bu sonuç, öğrencinin akademik azmi artıkça, okulda artan bir düzeyde pozitif yaşantılar ve iyi oluştaya sahip olabileceğini göstermektedir.

Ölçeğin güvenirlik çalışması kapsamında iç tutarlılığı için gerçekleştirilen analiz sonucunda ölçekteki 10 madde için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .84 olarak hesaplanmıştır. Madde analizi için gerçekleştirilen analiz sonucunda ise, ölçekteki 10 maddenin düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarının yüksek olduğu belirlenerek maddelerin ayırt edicilerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Bu çalışmadaki geçerlik ve güvenirlik çalışmaları bulguları birlikte değerlendirildiğinde Rojas ve diğerlerinin (2012) yaptıkları çalışmadaki analiz sonuçlarını destekler niteliktedir.

Bu çalışma sonucunda, ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin azim düzeylerini belirlemeyi amaçlayan Akademik Azim Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Araştırmanın çalışma grubundaki bir ilkökul ve iki ortaokul bu çalışmanın sınırlılıklarındandır. Bu ölçek kullanılarak öğrencilerin akademik azim becerilerini ölçmeye ve farklı değişkenlerle ilişkisinin incelenmesine yönelik çalışmalar yürütülebilir. Gelecekte yapılacak araştırmalarda, öğrencilerin akademik azim ile ilişkilendirebilecekleri değişkenlerin test edildiği çalışmalar yürütülebilir.

KAYNAKLAR

- Brislin, R. W. (1970). Back-translation for cross-cultural research. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 1(3), 185-216.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum (17. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Çerezci, E. T. (2010). Yapısal eşitlik modelleri ve kullanılan uyum iyiliği indekslerinin karşılaştırılması. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü:Ankara.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., ve Büyüköztürk, Ş. (2014). Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları. Pegem Akademi.

- Datu, J. A. D., Yuen, M. ve Chen, G. (2017). Development and validation of the Triarchic Model of Grit Scale (TMGS): Evidence from Filipino undergraduate students. *Personality and Individual Differences*, 114(2017), 198-205.
- Duckworth, A. L., Peterson, C., Matthews, M. D. ve Kelly, D. R. (2007). Grit: Perseverance and passion for long-term goals. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92(6), 1087–1101.
- Duckworth, A. L. ve Quinn, P. D. (2009). Development and validation of the Short Grit Scale (GRIT–S). *Journal of personality assessment*, 91(2), 166-174.
- Furlong, M. J., You, S., Renshaw, T. L., Smith, D. C. ve O'Malley, M. D. (2014). Preliminary development and validation of the Social and Emotional Health Survey for secondary students. *Social Indicators Research*, 117(2014), 1011–1032. doi:10.1007/s11205-013-0373-0
- Hooper, D., Coughlan, J. ve Mullen, M. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 54–60.
- Hu, L. ve Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural equation modeling: a multidisciplinary journal*, 6(1), 1–55.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling* (3. bs.). New York: Guilford Press.
- Özhan, M. B. ve Boyacı, M. (2018). Üniversite öğrencilerinde depresyon, anksiyete ve stresin yordayıcısı olarak azim: Bir yapısal eşitlik modellemesi. *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(4), 370-376.
- Rojas, J. P., Reser, J. A., Usher, E. L. ve Toland, M. D. (2012). Psychometric properties of the Academic Grit Scale. Lexington: University of Kentucky. Erişim Tarihi: 05.09.2018, [http:// sites.education.uky.edu/motivation/files/2013/08/RojasUsher.pdf](http://sites.education.uky.edu/motivation/files/2013/08/RojasUsher.pdf)
- Sarıçam, H., Çelik, İ. ve Oğuz, A. (2016). Kısa Azim (Sebat) Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik Çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(2), 927-935.
- Sturman, E. D. ve Zappala-Piemme, K. (2017). Development of the Grit Scale For Children And Adults and its relation to student efficacy, test anxiety, and academic performance. *Learning and Individual Differences*, 59(2017), 1-10.
- Şahin, E. (2018). Akılcı Duygusal Davranışçı Yaklaşım Dayalı Bir Psikoeğitim Programının Ergenlerin Benlik Algısına Etkisi. Doktora tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. (5th edition) Boston, MA: Allyn & Bacon / Pearson Education.
- Telef, B. B. (2016). Okulda Pozitif Yaşantılar Ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2475-2487. doi:10.14687/jhs.v13i2.3562

Ek: Akademik Azim Ölçeği*

Akademik Azim Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir ödev zor olduğunda kolaylıkla vazgeçerim.	1	2	3	4	5
2. Bir ödev yaptığımda tüm gayretimi o ödevime veriririm.	1	2	3	4	5
3. Ödevimi bitirene kadar yapmaya devam ederim.	1	2	3	4	5
4. Bir ödev için çalışma planı yaptığımda o plana sadık kalırım.	1	2	3	4	5
5. Bir ödevi yapmaya söz verdiğimde o ödevi tamamlarım.	1	2	3	4	5
6. Çok çalışkan bir öğrenciyim.	1	2	3	4	5
7. Başarısız olsam bile denemeye devam ederim.	1	2	3	4	5
8. Bir ödev zor olsa bile üzerinde çalışmaya devam ederim.	1	2	3	4	5
9. Okulla ilgili sorumluluklarımı her zaman yerine getirmem.	1	2	3	4	5
10. Çalışma isteğim olmasa bile yapılması gereken ödevleri yaparım.	1	2	3	4	5

*Not: Referans göstererek yazarlardan izin alınmadan kullanılabilir.